

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Zhrnutie stanoviska európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k dvom legislatívnym návrhom týkajúcim sa boja proti podvodom v oblasti DPH

(Úplné znenie tohto stanoviska je k dispozícii v anglickom, francúzskom a nemeckom jazyku na webovom sídle európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov www.edps.europa.eu)

(2019/C 140/04)

Zhrnutie

Týmto stanoviskom vydaným podľa článku 42 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725⁽¹⁾ EDPS predkladá odporúčania, ktorých cieľom je minimalizovať vplyv dvoch návrhov Komisie týkajúcich sa boja proti podvodom v oblasti DPH v kontexte elektronického obchodu na základné právo na súkromie a na ochranu osobných údajov a zabezpečiť tak dodržiavanie súladu s platným právnym rámcom v oblasti ochrany údajov.

EDPS pritom zdôrazňuje potrebu prísneho obmedzenia spracovateľských operácií plánovaných v návrhoch na účel boja proti daňovým podvodom a obmedzenia získavania a používania osobných údajov na to, čo je nevyhnutné a primerané na tento účel. Konkrétne upozorňujeme, že v kontexte týchto návrhov by sa údaje, ktoré sú predmetom spracúvania, nemali týkať spotrebiteľov (platcov), ale len online podnikov (príjemcov). Týmto by sa obmedzilo riziko používania informácií na iné účely, napríklad kontrolovanie nákupných zvykov spotrebiteľov. Oceňujeme, že Komisia sa riadila týmto prístupom a dôrazne odporúčame, aby sa tento prístup zachoval v rokovaniach so spoluzákonnodarcami, ktoré povedú ku konečnému schváleniu návrhov.

Okrem toho chce EDPS zdôrazniť, že podľa článku 42 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1725 očakáva, že sa s ním budú viesť konzultácie o vykonávaní akte, v ktorom sa v budúcnosti vymedzí štandardný formát pre prenos informácií od poskytovateľov platobných služieb vnútroštátnym daňovým orgánom, pred jeho prijatím Komisiou.

Keďže návrhmi by sa zriadila popri vnútroštátnych databázach centrálna elektronická databáza (CESOP), ktorú má vyvíňať, udržiavať, hostovať a riadiť Komisia, EDSP pripomína svoje usmernenie k správe a riadeniu v oblasti IT. EDPS bude sledovať zriadenie tohto informačného systému ako príslušný dozorný orgán podľa nariadenia (EÚ) 2018/1725.

Na záver, toto stanovisko obsahuje usmernenia k podmienkam a limitom pre zákonné a primerané obmedzenia práv dotknutej osoby v súlade s GDPR a nariadením (EÚ) 2018/1725.

I. ÚVOD A SÚVISLOSTI

1.1. Kontext návrhov

1. EDPS bol 10. septembra 2018 neformálne oslovený na účel konzultácií Európskou komisiou v súvislosti s týmito pripravovanými návrhmi: pripravovaný návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o zavedenie určitých požiadaviek na poskytovateľov platobných služieb; pripravovaný návrh vykonávacieho nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 282/2011, pokiaľ ide o určité povinnosti týkajúce sa dane z pridanej hodnoty pre niektoré zdaniateľné osoby; pripravovaný návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 904/2010, pokiaľ ide o posilnenie administratívnej spolupráce v záujme boja proti podvodom v oblasti DPH v elektronickom obchode. EDPS vydal neformálne pripomienky 18. septembra 2018. V tejto súvislosti EDPS potvrdzuje, že víta možnosť výmeny názorov s Komisiou v začiatkoch procesu tvorby politiky s cieľom minimalizovať vplyvy návrhov na práva na súkromie a ochranu údajov⁽²⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39.

⁽²⁾ Pozri odôvodnenie 60 nariadenia (EÚ) 2018/1725: „S cieľom zabezpečiť konzistentnosť pravidiel ochrany údajov v rámci Únie by sa Komisia pri príprave návrhov alebo odporúčaní mala usilovať viesť konzultácie s Európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov. Komisia by mala povinne viesť konzultácie po prijatí legislatívnych aktov alebo počas prípravy delegovaných aktov a vykonávacích aktov podľa článkov 289, 290 a 291 ZFEÚ a po prijatí odporúčaní a návrhov týkajúcich sa dohôd s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami podľa článku 218 ZFEÚ, ktoré majú vplyv na právo na ochranu osobných údajov. V takýchto prípadoch by mala byť Komisia povinná konzultovať s Európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov s výnimkou prípadov, keď sa v nariadení (EÚ) 2016/679 stanovujú povinné konzultácie s Európskym výborom pre ochranu údajov, napríklad v súvislosti s rozhodnutiami o primeranosti alebo delegovanými aktmi o štandardizovaných ikonách a požiadavkách na certifikačné mechanizmy.“

2. Európska komisia uverejnila 12. decembra 2018 návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o zavedenie určitých požiadaviek na poskytovateľov platobných služieb (ďalej len „návrh smernice Rady“) ⁽³⁾ a návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 904/2010, pokiaľ ide o opatrenia na posilnenie administratívnej spolupráce v záujme boja proti podvodom v oblasti DPH (ďalej len „návrh nariadenia Rady“) ⁽⁴⁾, ďalej v texte sú oba spolu označované ako „návrhy“.
3. Komisia viedla 14. januára 2019 konzultácie s EDPS podľa článku 42 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1725.
4. EDPS takisto upozorňuje na to, že navrhovaným nariadením a smernicou by sa, ako je zdôraznené ďalej v tomto stanovisku, stanovili spracovateľské operácie údajov, v prípade ktorých by Komisia bola prevádzkovateľ podľa nariadenia (EÚ) 2018/1725. Pripomínáme preto, že EDPS je príslušný dozorný orgán, pokiaľ ide o toto spracúvanie.

1.2. Obsah návrhov

5. EDPS konštatuje, že návrhy, ktoré sú sprevádzané posúdením vplyvu ⁽⁵⁾, majú za cieľ riešiť problém podvodov v oblasti DPH v súvislosti s elektronickým obchodom zlepšením spolupráce medzi daňovými orgánmi a poskytovateľmi platobných služieb (ďalej len „PPS“).
6. Konkrétne podľa navrhovanej smernice Rady by členské štáty mali prijať právne predpisy, ktorými sa zabezpečí, aby poskytovatelia platobných služieb viedli záznamy o cezhraničných platobných transakciách s cieľom umožniť daňovým orgánom odhaľovať podvody v oblasti DPH.

Navrhované nariadenie Rady dopĺňa súbor opatrení proti podvodom:

- a) od príslušných orgánov členských štátov sa ním vyžaduje, aby získavali, vymieňali si a analyzovali informácie týkajúce sa platobných transakcií, ktoré sú podrobne opísané v návrhu smernice Rady, a
- b) zriadili centrálny elektronický informačný systém („CESOP“), do ktorého členské štáty budú prenášať informácie uchovávané na vnútroštátnej úrovni. CESOP by potom bol prístupný styčným úradníkom Eurofiscu na analýzu informácií, ktoré sa v ňom uchovávajú, na účel vyšetrovania daňových podvodov.
7. EDPS uznáva ciele návrhov, a najmä potrebu regulovať túto problematiku stanovením opatrení proti podvodom, ktorými sa riešia operácie elektronického obchodu. Cieľom tohto stanoviska je poskytnúť pragmatické poradenstvo o spôsobe minimalizácie vplyvu spracovania osobných údajov vyvolaného návrhmi, a zároveň zabezpečení dodržiavania súladu s platným právom v oblasti ochrany údajov.

IV. ZÁVERY

17. V kontexte uvedeného EDPS uvádza tieto odporúčania:

- odôvodnenie 11 navrhovanej smernice a odôvodnenie 17 návrhu nariadenia Rady o platnom práve v oblasti ochrany údajov by sa malo zmeniť, ako je uvedené v oddiele 2.1 tohto stanoviska;
- zaradenie špecifikácie účelu, ako je stanovené v odôvodnení 11 smernice Rady a odôvodnení 17 nariadenia Rady, do normatívnej časti právneho aktu smernice Rady, ako aj nariadenia Rady;
- so zreteľom na centrálnu databázu CESOP musí Komisia zabezpečiť súlad s ustanoveniami o bezpečnosti spracúvania podľa nariadenia (EÚ) 2018/1725, najmä podľa usmernení EDPS o ochrane osobných údajov v správe a riadení IT inštitúcií EÚ;

⁽³⁾ Návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o zavedenie určitých požiadaviek na poskytovateľov platobných služieb, COM(2018)812 final, konanie 2018/0412 (CNS).

⁽⁴⁾ Návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 904/2010, pokiaľ ide o opatrenia na posilnenie administratívnej spolupráce v záujme boja proti podvodom v oblasti DPH, COM(2018) 813 final, konanie 2018/0413 (CNS).

⁽⁵⁾ Pracovný dokument útvarov Komisie – posúdenie vplyvu, sprievodný dokument k návrhom smernice Rady, vykonávacieho nariadenia Rady a nariadenia Rady o povinnom prenose a výmene údajov o platbách súvisiacich s DPH.

— so zreteľom na možné obmedzenia práv dotknutých osôb:

- i. zmeniť znenie nariadenia (EÚ) č. 904/2010 zmenené nariadením Rady (EÚ) 2018/1541 v súlade s článkom 23 GDPR, aby sa buď ponechala možnosť prijať opatrenia na členské štáty (nahradením slova „obmedziť“ slovným spojením „môže obmedziť“); alebo, v rozsahu, v ktorom sú obmedzenia nevyhnutné, stanoviť ich priamo v nariadení (EÚ) č. 904/2010;
 - ii. vložiť v článku 24e nariadenia Rady medzi prvky, ktoré budú presnejšie vymedzené Komisiou v budúcom vykonávacom akte, možné obmedzenia práv dotknutých osôb v súlade s článkom 25 nariadenia (EÚ) 2018/1725 a usmerneniami vydanými EDPS v tejto veci („Usmernenia k článku 25 nového nariadenia a interným predpisom“).
- Komisia musí v súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1725 viesť konzultácie s EDPS o vykonávacom akte o elektronickom štandardnom formáte na prenos informácií poskytovateľom platobných služieb príslušnému daňovému orgánu členského štátu, v ktorom je poskytovateľ platobných služieb založený, pred jeho prijatím Komisiou.

V Bruseli 14. marca 2019

Wojciech Rafał WIEWIÓROWSKI
európsky dozorný úradník pre ochranu údajov
